

flyttet sig, og det kan ogsaa være, det sker, men saa vidt man kan se, er der en vis Magt i dette lille Centrum endnu, idet det har været stærkt nok til at drage en vis Mand over til sig, og det tillægger jeg en ikke ringe Betydning i hele dette Spørgsmaal, nemlig med Hensyn til Formnen for § 40. Det er paa ingen Maade sagt som noget fornærmeligt mod nogen, tværtimod. Jeg mener, man skal altid tage et vist Hensyn til de Forhold, man møder i Livet, og lempe sig, hvis det kan ske uden Skade. Altsaa af Princip er jeg ikke imod, at der er sket Lempelser efter Opfattelsen i dette Centrum. Men det gaar saaledes med en Plante, der bliver flyttet fra det mere frodige Øst over til det magrere Vest, at der kan den vel bære Frugter, men de bliver undertiden lidt beske. Hvis man skal dømmе efter Smagen af den Frugt, der foreligger her, vil jeg sige, at den er besk.

Jeg vil gerne tillade mig at stille et Spørgsmaal til den højtærede Minister, fordi jeg anser Aanden i § 40 for at være af en saadan Beskaffenhed, at den bærer vidtrækkende Konsekvenser i sig. Jeg vil gerne spørge: Er den Udtryk for hele Ministeriets Opfattelse, eller er den kun Udtryk for Ministeriets — naa ja, for Ringkøbing? Hvis den Afstemningsmaade i Fremtiden skal anvendes i Kommunerne ogsaa paa andre Omraader, kan det blive ganske nette Ting, vi kommer til at opleve. Med Hensyn til selve det Spørgsmaal, som det her drejer sig om, vil det gaa, som den ærede Ordfører for Mindretallet (Godskesen) sagde, at Regelen om de 35 pCt. ingen Betydning faar; Folk vil give sig Tid og sige: Om 4 Uger kommer der en anden Afstemning, og da træffes den endelige Afgørelse, vi kan ganske rolig vente. Jeg tror heller ikke, at Deltagelsen vil blive saa stærk, at vi naar 35 pCt., thi Folk bliver lumsk kede af hele dette Forhold og vil sige: Lad bare de andre gøre det. De vil ikke spille deres Arbejdstid med at gaa efter den Slags Ting, som Folk, der ikke har andet at tage Vare paa, er kommet i Tanker om. Disse Kommuneafstemninger vil derfor faktisk ikke blive Udtryk for den kommunale Befolknings Mening, men for, hvad de forholdsvis faa har ment, der har gidet gaa hen og stemme. Til en Begyndelse vil der muligvis blive en noget større Deltagelse end senere hen, men i bedste Fald vil det afstedkomme Kamp. Man har villet give det Udseende af, at den foreslaaede Ordning skyldes Ønsket om at drage dette

Spørgsmaal bort fra den almindelige kommunalpolitiske Kamp. Hvis det viser sig, at der sker nogle Afstemninger paa den Maade, jeg her har skildret, er det muligt, at man fra den anden Side vil sige: Nu skal det blive forkert, nu møder vi alle sammen. Saa har vi Kamp, ikke alene naar de kommunale Valg finder Sted, men hver Gang der bliver Spørgsmaal om Afstemning angaaende et Beværtningssted.

Nu er Vejen vist, og der er mange andre Afstemningsobjekter, som Borgerne i en Kommune kan finde paa at ville have ud til Kommuneafstemning; jeg behøver slet ikke at nævne noget, enhver kan ud fra sin egen kommunale Erfaring sige, at der er Afstemningsobjekter nok, bare man vil trække dem frem. Det behøver ikke at være Landsafgørelser, det kan være rent lokale Afgørelser, om hvilke en vis Del af Borgerne i en Kommune vil sige: Nu skal det ud til kommunal Afstemning, nu er det knæsat ved en Lov, som endda har en Minister som Fader; og Eksemplet skal nok blive fulgt af andre. Ministeren har jo erklæret, at han har taget Bestemmelsen fra forskellige Organisationers Love, og det er rigtigt, for saa vidt som der er Organisationer, hvis Love kræver kvalificeret Majoritet, og hvis der ikke opnaas kvalificeret Majoritet, holdes en ny Generalforsamling, paa hvilken Flertallets Beslutning er afgørende. Det er rigtigt nok, men det gælder kun under ganske bestemte Forhold, thi hvor det drejer sig om Ting, der betyder noget, har man en helt anden Afstemningsmaade. Med Hensyn til Arbejdsstandsning udkræves f. Eks. $\frac{3}{4}$ af de afgivne Stemmer, og der kan man være ganske rolig for, at man ikke har nødig at sige, at der skal møde 35 pCt. af Medlemmerne i Organisationerne for at stemme, nej, de er stærkt interesserede alle sammen, og jo større Arbejdsstandsningen er eller truer med at blive, des lettere er man i Stand til at samle det store Tal. Til Arbejdsstandsning udkræves, som sagt, tre Fjerdedele, ellers var der en rigtig nydelig Mark for syndikalistiske Tendenser; man kunde da bare skubbe Afgørelsen ud fra den ene Afstemning til den anden og til sidst ende med en ganske lille Minoritet.

Jeg kommer om lidt ind paa Spørgsmaalet om, hvorledes det kan udvikle sig. I denne Forbindelse vil jeg gerne pege paa en anden Ting. Dette Forslag er jo stillet af Venstres Minister, men det er et Forslag, hvis Konsekvenser kan faa Bud til alle Partier. Det er ikke ubekendt, at der netop fra de saakaldte Ædrueligheds-